

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid

2009/2222(INI)

26.4.2011

ADVIES

van de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid

aan de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

inzake de toekomst van sociale diensten van algemeen belang
(2009/2222(INI))

Rapporteur voor advies: Siiri Oviir

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid verzoekt de ten principale bevoegde Commissie werkgelegenheid en sociale zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- A. overwegende dat de sociale diensten van algemeen belang (SDAB) een essentiële rol spelen bij de strijd tegen maatschappelijke uitsluiting en discriminatie, de waarborging van de mensenrechten en de menselijke waardigheid, de bevordering van de sociale rechtvaardigheid en bescherming, gelijke kansen, de gelijkheid van mannen en vrouwen, de solidariteit tussen de generaties, de bescherming van de rechten van kinderen, de combinatie van werk en gezin en de verwezenlijking van economische, sociale en regionale samenhang,
- B. overwegende dat gendersegregatie in sociale diensten, zowel in sectoren als in beroepen, een schadelijke invloed heeft op de arbeidsomstandigheden en de salarisoniveaus, en dat onbetaald huishoudelijk werk en de zorg voor kinderen en ouderen voornamelijk door vrouwen worden gedaan,
- C. overwegende dat sociale diensten van algemeen belang, en met name de toegang tot voorzieningen voor kinderopvang en zorg voor ouderen en andere afhankelijke personen, van essentieel belang zijn om een evenwichtige deelname van mannen en vrouwen aan de arbeidsmarkt, onderwijs en opleiding te bewerkstelligen,
- D. overwegende dat de uitbreiding van sociale diensten van algemeen belang een drijvende kracht is geweest achter het aantrekken van meer vrouwen op de arbeidsmarkt,
 - 1. dringt er bij de lidstaten op aan te zorgen voor blijvende beschikbaarheid van dezelfde toegankelijke, betaalbare, hoogwaardige sociale diensten als tijdens perioden van snelle economische groei, en niet discriminerende toegang tot deze diensten te waarborgen ongeacht geslacht, inkomen, ras of etnische herkomst, religie of geloof, handicap, leeftijd, seksuele geaardheid of arbeidsomstandigheden; is van mening dat sociale diensten van fundamenteel belang zijn voor het waarborgen van gendergelijkheid, aangezien deze diensten, samen met gezondheidszorg en kinderopvang, een van de belangrijkste elementen zijn om de participatie op de arbeidsmarkt door vrouwen en de gelijkheid in het algemeen te stimuleren;
 - 2. onderstreept dat moet worden voorkomen dat de huidige financiële en economische crisis en de nog te verwachten economische problemen de ontwikkeling van de sociale diensten van algemeen belang in gevaar brengen, aangezien dit op de lange termijn ten koste zal gaan van de werkgelegenheidsontwikkeling, de economische groei in de EU, het niveau van de belastinginkomsten, de geboortecijfers en de bevordering van gendergelijkheid;
 - 3. wijst erop dat de uitbreiding van diensten van algemeen belang een drijvende kracht is geweest om meer vrouwen op de arbeidsmarkt te brengen en wijst op de arbeidskrachtenenquête 2008, die laat zien dat 79 % van het personeel in de gezondheidszorg, 81 % in de dienstverlening in tehuizen en 83 % in de maatschappelijke diensten waarbij geen onderdak wordt verschaft, uit vrouwen bestond;

4. verzoekt de lidstaten moderne proactieve strategieën op het gebied van welvaart op te zetten, teneinde de doeltreffendheid en effectiviteit van sociale uitgaven te waarborgen, waarbij ook aandacht moet zijn voor beginselen inzake gendergelijkheid; wijst erop dat deze beleidsmaatregelen, waaronder de bevordering van voor iedereen toegankelijke arbeidsmarkten, preventie en herintegratie, aanvankelijk hogere financiering kunnen vereisen, maar op langere termijn kostenbesparingen en betere resultaten moeten opleveren;
5. pleit ervoor om meer aandacht te besteden aan de behoefte aan voorbereidende trainingen en cursussen voor mensen die werken met bijzonder kwetsbare groepen, bijvoorbeeld kinderen, probleemjongeren en ouderen, teneinde een optimale aanpassing van de dienstverlening aan de behoeften van de individuele klant te waarborgen en de kwaliteit ervan te verhogen;
6. benadrukt dat het van wezenlijk belang is rekening te houden met het genderperspectief en te werken aan een sterkere klantgerichtheid en user-empowerment, alsmede aan een betere toegang tot sociale rechten, in het bijzonder voor kansarme groepen, waaronder alleenstaande moeders, gehandicapte vrouwen, vrouwen die het slachtoffer zijn van seksueel geweld, immigrantenvrouwen, vrouwen die tot minderheden behoren, laaggeschoolde vrouwen en oudere vrouwen, aangezien deze groepen bijzonder kwetsbaar zijn voor en de kans hebben eerder te vervallen tot armoede, in een omgeving waar de behoefte aan diensten steeds moderner en gecompliceerder wordt; roept de Commissie op de universele toegang tot gezondheidszorg en sociale diensten te waarborgen en te komen met effectieve strategieën ter bestrijding van meervoudige discriminatie;
7. adviseert de lidstaten genderspecifieke diensten, met name raadgevende en sociale diensten voor vrouwen, evenals belangrijke dienstverlening die bijdraagt aan de kwaliteit van het leven van vrouwen en aan gelijkheid, zoals gezondheidszorg en met name seksuele en reproductieve gezondheid, onderwijs en zorg voor afhankelijke personen, in de definitie van sociale diensten van algemeen belang op te nemen;
8. verzoekt de Commissie om de bevordering van gelijke kansen als indicator te gebruiken bij het beoordelen van de prestaties van sociale diensten van algemeen belang;
9. wijst erop dat de economische en financiële crisis en het bezuinigingsbeleid dat aan de lidstaten wordt opgelegd, niet tot gevolg mogen hebben dat er minder in SDAB geïnvesteerd wordt, maar dat deze diensten, gezien hun belang en noodzaak, juist verder verstevigd moeten worden om tegemoet te kunnen komen aan de noden van vrouwen;
10. roept de Commissie en de lidstaten op om een gendereffectbeoordeling van de verschillende sociale diensten van algemeen belang uit te voeren en erop toe te zien dat de beoordeling van voorgestelde EU-activiteiten vanuit het oogpunt van gendergelijkheid een regulier en transparant proces wordt met duidelijke uitkomsten, en dat het genderperspectief aan bod komt in de begroting voor alle programma's en beleidsmaatregelen van de EU en van de lidstaten; verzoekt de Commissie tevens in haar toezichtsverslagen aandacht te besteden aan gendergelijkheid;
11. verzoekt de lidstaten om in het kader van een gericht beleid voor het combineren van gezins- en beroepsleven de beschikbaarheid te waarborgen van toegankelijke, betaalbare,

kwalitatief hoogwaardige en diverse voorzieningen voor kinderopvang, zoals beschreven in de Barcelonadoelstellingen, en de zorgvoorzieningen voor ouderen en zorgbehoevende personen te verbeteren, als wezenlijke stap vooruit naar gelijkheid voor vrouwen en mannen, aangezien diensten op het gebied van kinderopvang niet alleen de participatie van vrouwen op de arbeidsmarkt vergemakkelijken, maar ook banen opleveren; verzoekt de Commissie en de lidstaten om actie te ondernemen voor de erkenning van personen die onbetaald huishoudelijk werk verrichten en zorg verlenen aan kinderen en ouderen (meestal vrouwen), en die een uiterst belangrijke rol vervullen bij de instandhouding van sociale systemen;

12. merkt op dat, als gevolg van demografische veranderingen dienstverlening, gezondheidszorg en sociale diensten in het algemeen een groeisector vormen die in potentie banen kan scheppen voor zowel vrouwen als mannen; roept de lidstaten op dit potentieel aan te boren om deze onderbetaalde en ondergewaardeerde sectoren, waarin vrouwen oververtegenwoordigd zijn, te versterken door lonen, infrastructuren en beroepsopleidingen te verbeteren;
13. verzoekt de lidstaten om de totstandkoming te bevorderen van overeenkomsten tussen de sociale partners inzake het combineren van gezin en beroep en inzake initiatieven voor sociale zekerheid op ondernemings- of territoriaal niveau, rekening houdend met de in de laatste jaren langs contractuele weg gerealiseerde positieve acties en de door het Europees Sociaal Fonds gefinancierde experimenten;
14. benadrukt dat het van belang is dat de nationale, regionale en lokale autoriteiten de toegang tot sociale huisvesting makkelijker maken voor vrouwen die in nood verkeren of het risico lopen op sociale uitsluiting, en voor vrouwen die het slachtoffer zijn van seksueel geweld, en in beide gevallen met name voor vrouwen met ten laste komende kinderen;
15. verzoekt de Commissie om actief mee te werken aan de verwezenlijking van het doel dat erin bestaat op Europees niveau een kader uit te werken en goed te keuren bestaande uit door de sociale partners overeengekomen regels inzake de bevestiging van de grondrechten van gelijkheid en de uitbreiding van de gendergerelateerde waarborgen tot toegang, beloning, arbeidsomstandigheden, maatregelen voor het combineren van gezin en beroep, onderwijs, carrièreverloop en veiligheid;
16. wijst erop dat het van wezenlijk belang is de toegang tot diensten voor arbeidsbemiddeling en opleiding te waarborgen voor de kwetsbaarste groep vrouwen teneinde hun economische onafhankelijkheid en hun volledige deelname aan de maatschappij te garanderen;
17. wijst erop dat, om problemen met het aanwerven van gekwalificeerde werknemers, personeelstekorten en een mindere kwaliteit van de sociale diensten van algemeen belang in de toekomst te voorkomen, de lidstaten meer aandacht moeten besteden aan de adequate beloning van mensen die in de sociale dienstverlening en de gezondheidszorg werken; wijst erop dat juist in die sectoren de afgelopen tijd de meeste werkgelegenheid is gecreëerd, vooral voor vrouwen;
18. wijst erop dat werknemers in de sociale dienstverleningssector, merendeels vrouwen,

meer waardering voor hun werk moeten krijgen, aangezien hun werk moeilijk is, een zorgverlenend karakter en een bijzondere persoonlijke inzet vergt, en een niet al te hoog sociaal prestige geniet;

19. verzoekt de lidstaten om via belastingverlichting en specifieke economische steunverlening faciliteiten te bieden voor thuishulp en ondersteuning van ouderen en kwetsbare personen – overwegend vrouwen – en de negatieve gevolgen te verminderen voor de beroepsactiviteiten van gezinsleden, met name vrouwen, die zorgen voor afhankelijke gezinsleden.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	20.4.2011
Uitslag eindstemming	+ : 26 - : 0 0 : 3
Bij de eindstemming aanwezige leden	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Andrea Češková, Marije Cornelissen, Silvia Costa, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Zita Gurmai, Mary Honeyball, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Raül Romeva i Rueda, Nicole Sinclaire, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Eva-Britt Svensson, Marc Tarabella, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Izaskun Bilbao Barandica, Anne Delvaux, Christa Klaß, Katarína Neveďalová, Rovana Plumb